

Pol Bols

SKORO NIŠTA

U početku beše blato i glasno disanje
i niko nije bio siguran gde se nalazimo.
Kada smo saznali, bilo je već kasno.
Sada više ništa ne može da se desi ukoliko ne mora da se desi.
A zatim sam ostao sam i više ništa nije bilo važno.
Samo zato što tada ništa i nije moglo da bude važno.

Naredne godine imali smo borbe noževima na stadionu.
Mislim da je narod spreman za to, rekao je gradonačelnik.
Do krajnjih granica. Novi pojam u sportu.
Gubitnik ne napušta ring živ.

Ali niko ne zna gde je sve dok sam ne sazna gde
je.

Tiho sam sedeo, a onda je dunuo povetarac i podigao sam pogled.
Crne grane koje su lelujale u živoj vodi
lagano su se pomerale kako je povetarac duvao.
Piropos, rekao si. *El aire les hace piropos*.³

Možete li da mi usitnite ovu novčanicu?
Trenutno je zatvoreno.
Vozite me na drugi kraj grada
tamo gde se ajkule komadaju na pesku.

Noću je dupla tarifa.
Zabranjeno je kretanje izvan ove zaštitne ograde.
Vozite me na drugi kraj grada
tamo gde niko ne želi da ide.

Da, rekao sam da će nam trebati mitraljezi do narednog marta,
ali sam vas isto tako upozorio i da život nije nimalo lak.

Izmešao sam okove i mrtvačke sanduke, kolevke i igle
dok je svetlost treperila na dalekoj planini Tomas.
Sedeli smo u parku koji je mirisao na borovinu,

³ Prija. Prija mi vetar. (*Prim. prev.*)

i te noći su se čuli glasovi u hodnicima
i setio sam se slepca i njegovog bezizražajnog lica dok je pevao.

*Tu misma tienes la culpa
de lo que has hecho conmigo.⁴*

Bićeš okružen ljudima.
Ništa se više ne može promeniti
niti bi trebalo to da priželjkuješ.
Prolazi u kojima nikoga nema mračni su
i teški za snalaženje.
Vlažni zidovi ti dodiruju ramena sa svih strana.
Dok je bilo drveća želeo sam da tu i ostane.
Sada kada je posećeno, koga briga?
Prolazi u kojima nikoga nema idu unedogled
i ne nazire im se kraj.
Bićeš okružen ljudima,
Lica, odeća, zubi i kosa
i reči, i mnoštvo reči.
Dok je bilo života, govorio sam da je život loš.
O čemu sada govorim? Razumeš?

Nešto se dešava u poslednje vreme.
Oblaci u krošnjama drveća
neprimetno ti dodiruju glavu dok trčiš uzbrdo.
U sumrak ptice sleću
tiskaju se u kavezu i hrane se biljkama.
Magla iznad mora postepeno prekriva doline
a tromi brodovi stenju.

Da, nešto se dešava.
Rekao si da si ih video zajedno
ali oni nisu bili zajedno.

Kome se dopada magla?
Zašto su se vratile ptice?
Izgledaš nežno poput oblaka.

Žive grane leluju u crnoj vodi. Ništa se ne pomera.
I kako da znam koliko mi značiš?
Naše pretpostavke su neproverene. Ne smeš se smejati.
Mislili smo da postoji drugi put.
Verovatno i postoji, ali je skriven
i nikada ga nećemo pronaći.

⁴ Ti si kriva za to što mi se dogodilo. (Prim. prev.)

Kako se zove?
Bože sačuvaj.
Gde živi?
To niko ne zna.
Kako da stignemo tamo?
Pitaj konduktera.
To je njegovo lice?
To niko ne zna.
Da ga pitam?
Bože sačuvaj.

Vozite me na drugi kraj grada
tamo gde niko ne pravi razliku između tebe i mene.
Vratio sam se. Nisam ga pronašao.
I o čemu sada govorim? Razumeš?

Žena je uprla prstom.
To je uzor
koji je trebalo da sledimo.
Razmišljali smo,
oklevali i odustali.

Hiljadu puta smo poželeli da jesmo.
Ali dešava se.

Nikada ne znaš
dok ne prođe.
Na vidiku ništa osim
Oštrih oblutaka i kamenja.

I priča se da ima
zmija iza stena.
Ne vidiš ih ali
znaš da su tamo.

I nakon što ste se spustili
u sedam
pustih dolina, jedan
za drugim,

shvatili ste da ste
tiho plakali
u proteklih pola sata.
Ili sam bar ja shvatio.

Jer nestala je nit
koja je spajala. Ništa
nas više nije
spajalo. Ništa.
Možda to i ne bi bilo
tako užasno putovanje
da smo imali tog jednog.

Žena je uprla prstom.
To je uzor
koji je trebalo da odaberemo.

Tamo gore pašće kiša dok ti stigneš.
Pokušaj da dođeš što pre. Najbolje bi bilo
da hladni zeleni dah šume ostane netaknut, priljubljen uz grane.
Na otvorenom prostoru ponovo dišeš.
To je pretpostavka, ali naše pretpostavke su neproverene.
Stvari nisu više kao što su bile.
Kako da budemo sigurni? Primenjuju se nova pravila,
i ko je taj koji pravi razliku između pravila i vetra?
I ko je taj koji pravi razliku između tebe i mene?

*Tu misma tienes la culpa
de lo que has hecho conmigo.*

Trebalo bi da sam srećan što vidim dno fontane.
Ne prilazi suviše blizu ivici.
Da li ova staza vodi do veštačkog jezera?
Koncert je odložen.
Postoji li vodopad iza ovih stena?
Čuvar nije na dužnosti.

Nemam predstavu šta će se dogoditi
ili gde će se bol javiti.
Tek je proleće, a prolećni dani su varljivi.
Slike proleća su sačinjene od kristala i ne mogu se
dozvati u sećanje.
Patićeš, ali sada znaš kako da ublažiš patnju.
Sećaćeš se, ali sećanja blede.
Srce će ti kucati
na vetru koji ne prestaje da duva ka zapadu,
i daćeš znak. Da li će ga neko videti?

Mislili smo da postoji neki drugi put.
Mrak će ostati napolju.
Mi nismo deo njega, rekli smo. On nije deo nas.

Da, da, idi sa njom. Starac se osmehnuo.
Vратиćeš se. Nećeš me naći.

Nekada je život bio jednostavniji.
Tada smo još uvek pili vodu iz jezera,
donosili kofe hladne
i slatkaste vode iz dubina.
Te godine se svuda čula pesma, neki besmislen refren:
Samo izgleda kao da je bilo davno, ali nije.
Samo izgleda kao da je prošlo mnogo godina,
a verovatno je prošla samo jedna.
Dok je bilo drveća želeo sam da tu i ostane,
a sada je posečeno.
Pri povratku išli smo stazom koja je vijugala oko močvare.
Dok smo se vraćali voda je nadolazila.
Postojao je još jedan put, ali je bio daleko iznad nas i do njega se teško stizalo.
Tako da smo pričekali ovde, i još uvek smo tu.

Bilo je toliko stvari koje sam želeo da ti kažem
pre nego što odeš. Sada ih neću reći.
Iako se svetlost razliva po balkonu
i stvara iste senke na istim mestima,
i jedino ih ja vidim, i jedino ja čujem vetar
kako jako duva.

Svet vrvi od reči. Oprosti mi.
Volim te, ali ne smem da mislim na tebe.
Takva su pravila. Ne pridržavaju ih se svi.
Iako vreme teče i vetar nikada nije isti
neću se promeniti. Takva su pravila i tako treba da bude.

Da, da, otišao sam sa njom. Da.
U blistavilu jutra i sjaju popodneva.

Piropos, rekao si. *El aire les hace piropos*.
Nikada neću saznati.
Ipak sam se vratio. Starca više nije bilo.

Ne razmišljaj, ne objašnjavaj,
ne uzbuđuj se, ne izvinjavaj se.
Patnja nije bila dovoljno stvarna,

doba užasa bilo je kratkog daha.
Mislili su da je sve gotovo, napušteno.
Bili su ubeđeni da postoji drugi put.

Ja sam pauk u tvojoj salati, mrlja krvi na tvom hlebu.
Ja sam zarđali nož, trn ispod tvog nokta.
Jednog dana ću ti biti od koristi, iako ti meni nećeš nikada.
Koze skaču sa groba na grob i čupkaju sasušeni čičak.
U ime ičega umesto ničega, Sidi Boajada,
i svih onih koji poseduju mudrost, snagu i talenat,
ja sam pogrešan smer, umrtvljeni nervni završetak, nedovršeni
krik.
Jednog dana će te moje reči tešiti, iako tvoje mene neće nikada.

SVE JE ISUVIŠE DOBRO

Pred očima opijatskog zavisnika prvo se ukazalo: putovanje i novčići.
Za stolom je sedeo doktor.
Sunčeva svetlost, ulica. Njegovo nečujno koračanje.
Drveće.
Ovo se ukazalo pred podrugljivim licem.
Za stolom je sedeo i nije napuštao sobu. Sedeo je i govorio.
Udaljavaš se od obale sa uzdahom. Tri dana na pučini.
Za stolom su radili u tišini.
Jutro. Ruže. Prisećanje na dokolicu.
Užasnutost.
Vrt. Tihi glasovi. Prašina u krevetu.
A potom smeh. Potraži žene i njihova lica.
Većita bolest. Dobrobiti leta.

Ovo se ukazalo pred domovinom. Ova prva poseta. Ovo izgubljeno vreme.
Mora da je šetao po brdu. Pored stena se stropoštao.
Ovde – je li tako, Doktore?
Ujutru više nema snage da se ukrcava na brod.
Više nema vrtova da ih posećuje.
Više nema mermernog stepeništa koje se spušta do prizemlja.
I, Doktore (koji iza prozora na suncu posmatra let
ptica),
Doktore, ove crne ruke, hoću li ih pronaći? Hoću li umeti?

Ukazala se tišina nalik dragom kamenju. Ukazala su se nežna brda.
Vetar, sumrak, znak. Jak bol.

PESMA

Stvari će ostati ovakve za
Uvek. Ni
Šta se neće poremetiti. Nijedno
Drvo. Nijedna
Vlat trave neće ostati
Tu. Ni
Šta osim
Plavičastih stena koje će
Ispuniti dolinu u kojoj
Spavam.
Stvari će ostati ovakve za
Uvek.
Sve će ostati ne
Promenjeno.
Nijedan događaj ih neće poremetiti. Ni
Šta neće umaći i nijedno
Telo neće poremetiti misli i ni
Ko ih neće poremetiti
Nijedno
Drvo. Nijedna
Vlat trave neće
Ostati
Da posvedoči
O nesreći.

Sve će uvek biti ovakvo. Ni
Šta se neće preokrenuti ili pomeriti.
Taknuti.
Sve će zauvek biti ovakvo.

*(S engleskog prevela **Jelena Mandić**)*